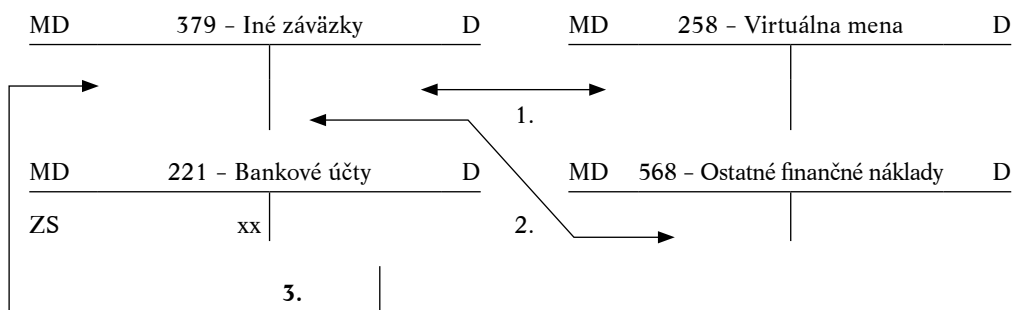

Virtuálnu menu účtujeme na účtoch v účtovej skupine 25 - Krátkodobý finančný majetok. Stanovíť a doplniť si môžeme do rámcovej účtovej osnovy (účtového rozvrhu) ľubovoľný syntetický účet (ku ktorému budeme viesť podrobnú analytickú evidenciu), napr. 258 - *Virtuálna mena*.

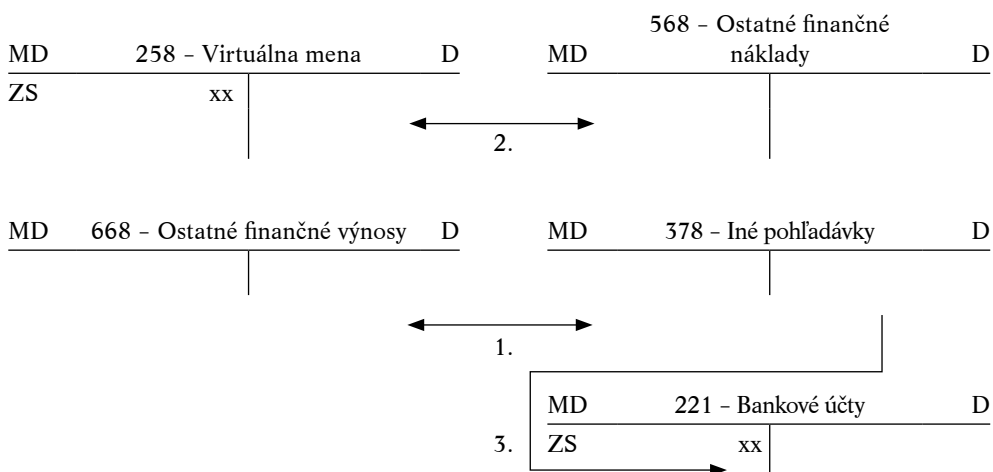
Účtovné zobrazenie nadobudnutia virtuálnej meny za euro

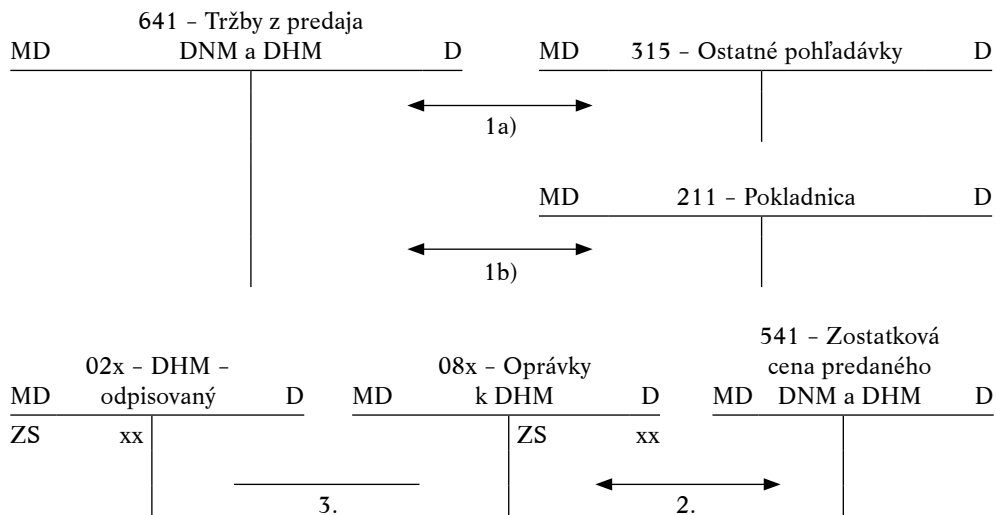
Legenda:

P. č.	Účtovný doklad	Text účtovného prípadu
1.	IÚD	Nákup virtuálnej meny
2.	VBÚ	Poplatok za nákup virtuálnej meny
3.	VBÚ	Úhrada záväzku

Účtovné zobrazenie predaja virtuálnej meny

Účtovné zobrazenie vyradenia dlhodobého hmotného majetku v dôsledku predaja (účtovná jednotka nie je platiteľ dane z pridanej hodnoty)

Legenda:

P. č.	Účtovný doklad	Text účtovného prípadu
1a)	VFA	Predaj dlhodobého hmotného majetku na faktúru
1b)	PPD	Predaj dlhodobého hmotného majetku v hotovosti
2.	IÚD	Zaúčtovanie zostatkovej ceny predaného dlhodobého hmotného majetku
3.	IÚD (PVP)	Vyradenie dlhodobého hmotného majetku z používania

Vyradenie dlhodobého hmotného majetku darovaním

Účtovná jednotka sa môže rozhodnúť, že dlhodobý hmotný majetok, ktorý má zaradený vo svojom majetku a nevyužíva ho pri realizácii podnikateľskej činnosti, daruje inej právnickej alebo fyzickej osobe, ktorá ho dokáže využiť pri uskutočňovaní svojej činnosti (napr. darovanie počítačov do škôl). Darovanie sa uskutočňuje na základe darovacej zmluvy, ktorá by mala byť v písomnej forme, medzi darcom a obdarovaným, kde darca bezplatne prenecháva majetok obdarovanému, ktorý prijíma majetok uvedený v zmluve.

Dlhodobý hmotný majetok, ktorý má účtovná jednotka zaúčtovaný vo svojom majetku a rozhodne sa ho darovať, musí vyradiť z používania. V prípade, že dlhodobý hmotný majetok nie je úplne odpísaný - daný majetok má zostatkovú cenu, účtovná jednotka zaúčtuje jednorazový odpis daného majetku, a to vo výške zostatkovej ceny a zaúčtuje ho na farchu účtu 543 - Dary a v prospech príslušného účtu z účtovej skupiny 08 - Oprávky k dlhodobému hmotnému majetku. Následne účtovná jednotka takýto majetok

**Účtovné zobrazenie vyradenia dlhodobého nehmotného majetku darovaním
(účtovná jednotka nie je platiteľ dane z pridanej hodnoty)**

	07x - Oprávky		
MD 01x - DNM	D	MD k DNM	D MD 543 - Dary
ZS xx		ZS xx	
	2.		1.

Legenda:

P. č.	Účtovný doklad	Text účtovného prípadu
1.	IÚD	Darovanie dlhodobého nehmotného majetku inej právnickej alebo fyzickej osobe
2.	IÚD (PVP)	Vyradenie dlhodobého nehmotného majetku z používania

Vyradenie dlhodobého nehmotného majetku vkladom do inej obchodnej spoločnosti

Účtovná jednotka môže za účelom získania podielu na základnom imaní v inej účtovnej jednotke vložiť do tejto účtovnej jednotky vklad, ktorým môže byť aj dlhodobý nehmotný majetok. Vkladom účtovná jednotka získava právo podieľať sa na rozhodovaní o činnosti danej účtovnej jednotky. Pri upísaní vkladu, ktorý účtovná jednotka splatí dlhodobým nehmotným majetkom, si účtovná jednotka obstaráva podiel na základnom imaní v inej účtovnej jednotke, ktorý pre účtovnú jednotku predstavuje dlhodobý finančný majetok, ktorý zaúčtuje na farchu účtu 043 - *Obstaranie dlhodobého finančného majetku* súvzťažne v prospech záväzkového účtu 367 - *Záväzky z upísaných nesplatených cenných papierov a vkladov*. Splatenie vkladu zaúčtuje účtovná jednotka vo výške zostatkovej ceny dlhodobého nehmotného majetku, a to na farchu účtu 367 - *Záväzky z upísaných nesplatených cenných papierov a vkladov* a v prospech účtu z účtovej skupiny 07 - *Oprávky k dlhodobému nehmotnému majetku*. Následne, ak je majetok úplne odpísaný, vyradí účtovná jednotka tento majetok z používania, a to na farchu účtu z účtovej skupiny 07 - *Oprávky k dlhodobému nehmotnému majetku* a v prospech účtu z účtovej skupiny 01 - *Dlhodobý nehmotný majetok*.

Dokladovú inventúru vykoná účtovná jednotka na zistenie skutočného stavu pri zásobách nehmotnej povahy, napr. pri neukončených prácach v právnickej kancelárii. V takomto prípade účtovná jednotka zisťuje skutočný stav nedokončenej výroby na základe dostupných dokumentov, ktoré opisujú stav ku dňu, ku ktorému sa inventúra vykonáva.

Fyzická inventúra je charakteristickejšia pre zisťovanie skutočného stavu zásob, pretože v účtovných jednotkách stále prevládajú zásoby hmotného charakteru. Pri fyzickej inventúre sa skutočný stav konkrétnych druhov zásob zisťuje priamo na mieste ich uloženia premeraním, odvážením, spočítaním a pod.

Skutočný zistený stav zásob účtovná jednotka uvedie do inventúrneho súpisu, ktorý musí spĺňať náležitosti stanovené zákonom o účtovníctve. Povinnými náležitosťami sú identifikačné údaje účtovnej jednotky, deň začatia a deň ukončenia inventúry, deň, ku ktorému sa zisťuje stav zásob, zistený skutočný stav zásob podľa druhov, označenie hmotne zodpovednej osoby za zásoby, označenie osôb, ktoré sú zodpovedné za zistenie skutočného stavu – za vykonanie inventúry.

Skutočný stav zásob uvedený v inventúrnom súpise sa následne porovná so stavom zásob v účtovníctve a v skladovej evidencii k tomu istému dňu. Inventarizácia zásob plní niekoľko funkcií, napr.:

- umožňuje zistiť rozdiely medzi skutočným a účtovným stavom zásob v účtovníctve,
- poskytuje podklady na vykonanie porovnania ocenenia zásob,
- poskytuje informácie na rozhodnutie o potrebe zmeniť metódu oceňovania zásob.

Rozdiely medzi skutočným stavom zásob a stavom zásob v účtovníctve zistené pri inventarizácii (inventarizačné rozdiely) môžu mať formu **manko** alebo **prebytku**.

Manko na zásobách vznikne vtedy, ak skutočný stav zásob je nižší ako stav evidovaný v účtovníctve, resp. zistený v skladovej evidencii. Ak nemožno zdokumentovať, t. j. doložiť účtovným záznamom zistený rozdiel medzi nižším skutočným stavom a stavom v účtovníctve, je potrebné rozdiel zaúčtovať ako manko, ktoré predstavuje pre účtovnú jednotku náklad.

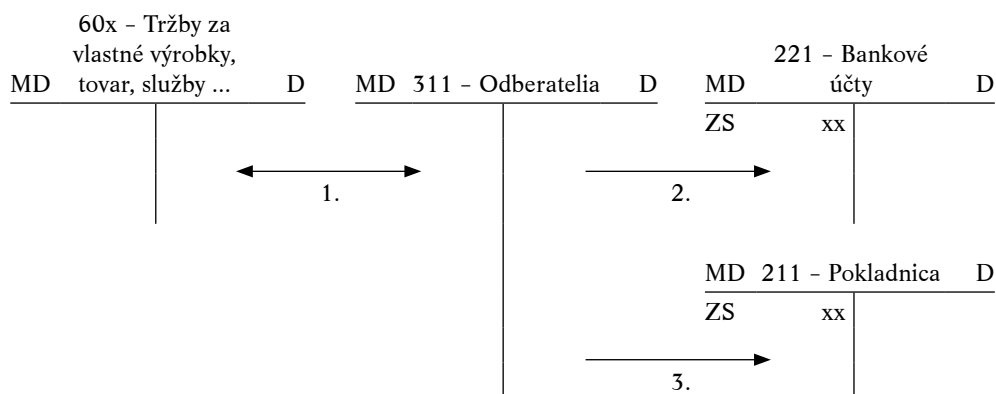
Prebytok je kladný rozdiel medzi skutočným stavom zásob zisteným inventúrou a stavom v účtovníctve a znamená, že v skutočnosti účtovná jednotka disponuje väčším množstvom zásob, než je stav zásob evidovaný v účtovníctve. Ak nemožno rozdiel zdokumentovať, t. j. doložiť účtovným záznamom, zistený rozdiel medzi vyšším skutočným stavom a stavom v účtovníctve treba zaúčtovať ako prebytok, ktorý pre účtovnú jednotku predstavuje výnos.

Manko	Prebytok
<ul style="list-style-type: none"> ■ skutočný stav zásob je nižší ako stav evidovaný v účtovníctve 	<ul style="list-style-type: none"> ■ skutočný stav zásob je vyšší ako stav evidovaný v účtovníctve
<ul style="list-style-type: none"> ■ účtovná jednotka nevie zdôvodniť vznik rozdielu 	<ul style="list-style-type: none"> ■ účtovná jednotka nevie zdôvodniť vznik rozdielu
<ul style="list-style-type: none"> ■ náklad 	<ul style="list-style-type: none"> ■ výnos

z predaja služieb, 604 – Tržby za tovar a pod.). Pohľadávky voči odberateľom vznikajú v súvislosti s realizovanými výkonmi účtovnej jednotky. Existujú aj účtovné prípady, keď pohľadávka nie je spojená so vznikom výnosu, napr. poskytnutie preddavku⁷⁴. U platiteľa dane z pridanej hodnoty sa zároveň účtuje daň z pridanej hodnoty, a to v prospech účtu 343 – Daň z pridanej hodnoty.

Inkaso pohľadávky od odberateľa sa účtuje na ľarchu účtu 221 – Bankové účty alebo 211 – Pokladnica so súvťažným zápisom v prospech účtu 311 – Odberatelia.

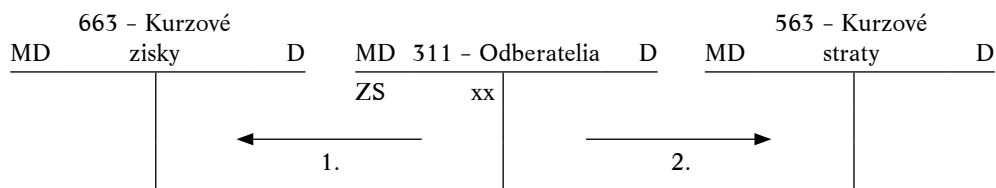
Účtovanie na účte 311 – Odberatelia

Legenda:

P. č.	Účtovný doklad	Text účtovného prípadu
1.	VFA	Vystavená faktúra za predaj vlastných výrobkov (601 – Tržby za vlastné výrobky), služieb (602 – Tržby z predaja služieb) a tovarov (604 – Tržby za tovar)
2.	VBÚ	Inkaso pohľadávky na bankový účet
3.	PPD	Inkaso pohľadávky v hotovosti

Účtovné zobrazenie účtovania kurzových rozdielov z prepočtu pohľadávky v cudzej mene ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka

⁷⁴ Bližšie sa poskytnutým preddavkom venujeme v kapitole 5.4.4 Prijaté a poskytnuté preddavky z obchodného styku.

Vykazovanie iných pohľadávok a iných záväzkov voči zamestnancom v Súvahe:

Strana aktív	Súvaha k	Strana pasív
335 – Pohľadávky voči zamestnancom		333 – Ostatné záväzky voči zamestnancom
Majetok		Vlastné imanie + záväzky

5.6 Účtovanie daní

Dane predstavujú najvýznamnejšiu zložku príjmov štátneho rozpočtu v Slovenskej republike. Daň predstavuje povinnú, zákonom určenú platbu, ktorú odvádza účtovná jednotka (ako právnická osoba) alebo fyzická osoba do štátneho rozpočtu v určenej výške a v stanovenej lehote.

Daňová sústava predstavuje súhrn daní, ktoré sa vyberajú na území Slovenskej republiky. V súčasnosti daňovú sústavu Slovenskej republiky tvoria:

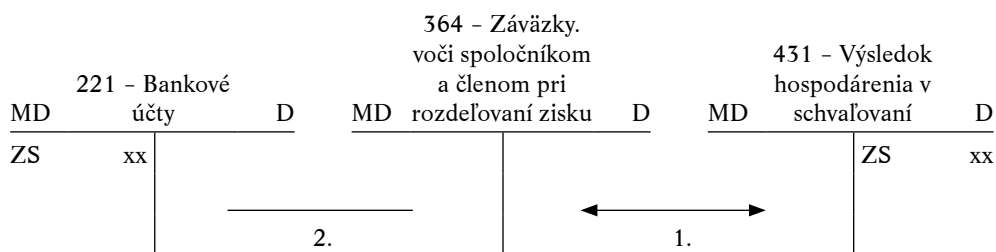
- **priame dane** – vyrubujú sa bezprostredne z príjmu alebo majetku daňovníka,
- **nepriame dane** – sú zahrnuté v cene tovarov a služieb a do štátneho rozpočtu ich odvádza predajca tovaru alebo služby.

Priame dane	Dôchodkové dane	Daň z príjmov právnických osôb
		Daň z príjmov fyzických osôb
	Majetkové dane	Miestne dane (daň z nehnuteľností, daň za psa, daň za užívanie verejného priestranstva, daň za ubytovanie, daň za predajné automaty, daň za nevýherné hracie prístroje atď.)
		Miestny poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady
Daň z motorových vozidiel ⁹⁸		
Nepriame dane	Daň z pridanej hodnoty	-
	Spotrebné dane	<ul style="list-style-type: none"> ■ z alkoholických nápojov, ■ z tabakových výrobkov, ■ z minerálneho oleja, ■ z elektriny, uhlia a zemného plynu

⁹⁸ Daň z motorových vozidiel, v minulosti označovaná ako cestná daň, upravuje zákon č. 361/2014 Z. z. o dani z motorových vozidiel a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 253/2015 Z. z. Daň z motorových vozidiel už nie je miestna daň, neriadi sa všeobecnými záväznými nariadeniami jednotlivých vyšších územných celkov, ale je určená povinne a jednotne zákonom.

Účet **364 - Závázky voči spoločníkom a členom pri rozdeľovaní zisku** slúži na účtovanie záväzkov voči spoločníkom z titulu rozdelenia zisku. Vznik záväzku z titulu podielu na zisku spoločníkovi v spoločnosti s ručením obmedzeným, akciovej spoločnosti a komanditistu komanditnej spoločnosti sa účtuje na ľarchu účtu **431 - Výsledok hospodárenia v schvaľovaní** súvzťažne v prospech účtu **364 - Závázky voči spoločníkom a členom pri rozdeľovaní zisku**. Vznik záväzku z titulu podielu na zisku spoločníka vo verejnej obchodnej spoločnosti a komplementára komanditnej spoločnosti sa účtuje na ľarchu účtu **596 - Prevod podielov na hospodárskom výsledku spoločníkom** súvzťažne v prospech účtu **364 - Závázky voči spoločníkom a členom pri rozdeľovaní zisku**.

Účtovné zobrazenie priznania podielov na zisku spoločníkom

Legenda:

P. č.	Účtovný doklad	Text účtovného prípadu
1.	IÚD	Nárok na podiel na zisku spoločníka
2.	VBÚ	Úhrada podielu na zisku spoločníka

Na účte **365 - Ostatné záväzky voči spoločníkom a členom** účtuje účtovná jednotka záväzky voči spoločníkom, ktorí majú podiel na hlasovacích právach menší ako 20 %, a zároveň aj spoločník, ktorý má záväzok voči spoločnosti, v ktorej má podiel na hlasovacích právach menší ako 20 %. Účtujú sa tu záväzky z titulu prijatej krátkodobej pôžičky, dividendy, úroky z omeškania pri oneskorenom splácaní peňažného vkladu spoločníka obchodnej spoločnosti alebo záväzkov spoločníka z úhrady straty v obchodnej spoločnosti.

činnosť, napr. manká a škody. **Finančná činnosť** je činnosť, ktorá súvisí s finančnými operáciami účtovnej jednotky. Medzi náklady na finančnú činnosť patria napr. úroky (platené), kurzové rozdiely (straty), náklady súvisiace s predajom cenných papierov, manká a škody na finančnom majetku a pod.

Náklady podľa jednotlivých oblastí činností sa účtujú v týchto účtovných skupinách:

Náklady podľa činnosti	Účtová skupina
Náklady na hospodársku činnosť	50 – Spotrebované nákupy 51 – Služby 52 – Osobné náklady 53 – Dane a poplatky 54 – Iné náklady na hospodársku činnosť 55 – Odpisy a opravné položky k dlhodobému majetku
Náklady na finančnú činnosť	56 – Finančné náklady
Daňové náklady ¹²³	59 – Dane z príjmov a prevodové účty

7.2.1 Účtovanie nákladov na hospodársku činnosť

Náklady na hospodársku činnosť sa účtujú na účtoch účtovných skupín:

Účtová skupina
50 – Spotrebované nákupy
51 – Služby
52 – Osobné náklady
53 – Dane a poplatky
54 – Iné náklady na hospodársku činnosť
55 – Odpisy a opravné položky k dlhodobému majetku

Účtová skupina **50 – Spotrebované nákupy** slúži na účtovanie spotreby hmotných do- dávok, a to spotreby materiálu a predaného tovaru. Spôsob účtovania o spotrebe mate- riálu a tovaru závisí od spôsobu účtovania zásob. Účtovanie obstarania a úbytku zásob sa vykonáva dvoma spôsobmi¹²⁴, a to spôsobom A a spôsobom B.

¹²³ Daňové náklady sú náklady, ktoré vyplývajú z daňovej povinnosti, tzn. sú spojené s povinnosťou účtovnej jednotky zaplatiť daň z príjmov.

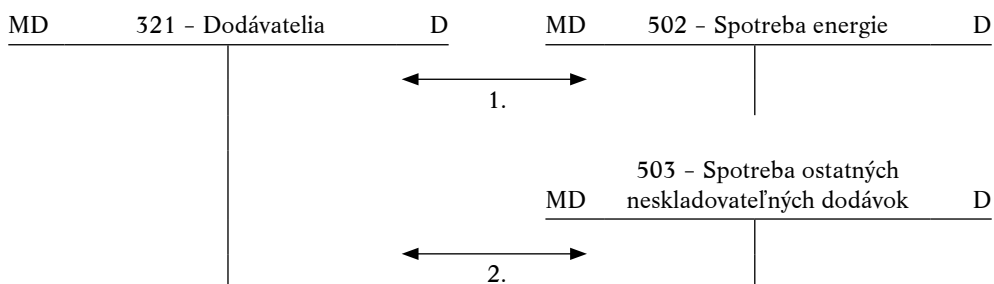
¹²⁴ Spôsobu A a spôsobu B účtovania zásob sme sa detailne venovali v kapitole 4 Zásoby.

Legenda:

P. č.	Účtovný doklad	Text účtovného prípadu
1.	PFA	Zaúčtovanie nákupu tovaru v obstarávacej cene
Účtovanie pri uzavretí účtovných kníh		
2.	IÚD	Zaúčtovanie začiatočného stavu tovaru na účet nákladov
3.	IÚD	Zaúčtovanie manka na tovare
4.	IÚD	Zaúčtovanie konečného zostatku tovaru

Na účte **502 – Spotreba energie** sa účtujú náklady účtovnej jednotky napr. na vodu, paru, plyn a elektrickú energiu. Na účte **503 – Spotreba ostatných neskladovateľných dodávok** sa účtujú neskladovateľné nákupy, napr. spotreba vody v stavebnej výrobe, odber vody z vodných tokov na účely zavlažovania.

Účtovné zobrazenie spotreby energie a ostatných neskladovateľných dodávok**Legenda:**

P. č.	Účtovný doklad	Text účtovného prípadu
1.	PFA	Prijatá faktúra od dodávateľa za dodávku plynu
2.	PFA	Prijatá faktúra od dodávateľa za dodávku neskladovateľných dodávok

Opravná položka k zásobám sa tvorí, ak je opodstatnené predpokladať, že budúce ekonomické úžitky z tohto majetku sú nižšie ako ich ocenenie v účtovníctve. Na účte **505 – Tvorba a zúčtovanie opravných položiek k zásobám** sa účtuje tvorba opravnej položky k zásobám, okrem zásob vlastnej výroby¹²⁷ na základe zásady opatrnosti. V prospech

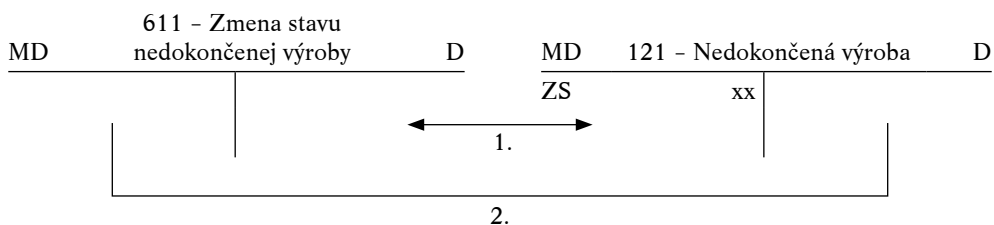
¹²⁷ Tvorba opravnej položky k zásobám vlastnej výroby sa účtuje na ľarchu vecne príslušného účtu účtovnej skupiny 61 – Zmeny stavu vnútroorganizačných zásob so súvzťažným zápisom v prospech vecne príslušného súvahového účtu opravných položiek v účtovej skupine 19 – Opravné položky k zásobám. Pri zásobách vlastnej výroby sa účtuje zúčtovanie opravnej položky so súvzťažným zápisom v prospech vecne príslušného účtu účtovnej skupiny 61 – Zmeny stavu vnútroorganizačných zásob.

Účtová skupina **61 - Zmeny stavu vnútroorganizačných zásob** obsahuje syntetické účty:

Účty
611 - Zmena stavu nedokončenej výroby
612 - Zmena stavu polotovarov
613 - Zmena stavu výrobkov
614 - Zmena stavu zvierat

Na účte **611 - Zmena stavu nedokončenej výroby** sa účtujú prírastky a úbytky zásob nedokončenej výroby, zmena stavu zásob nedokončenej výroby. Súvzťažným účtom je účet **121 - Nedokončená výroba**.

Účtovné zobrazenie zmeny stavu nedokončenej výroby - spôsob A

Legenda:

P. č.	Účtovný doklad	Text účtovného prípadu
1.	IÚD	Zvýšenie (prírastok) stavu nedokončenej výroby počas účtovného obdobia na základe údajov vnútroorganizačného účtovníctva
2.	IÚD	Zníženie (úbytok) stavu nedokončenej výroby pri prevode nedokončenej výroby do výrobkov

Na účte **612 - Zmena stavu polotovarov** sa účtujú prírastky a úbytky zásob polotovarov, zmena stavu zásob polotovarov. Súvzťažným účtom je účet **122 - Polotovary vlastnej výroby**.

Účtovné zobrazenie zmeny stavu polotovarov - spôsob A

